

Česká školní inspekce

Olomoucký inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Velké Losiny, okres Šumperk

Osvobození 350, 788 15 Velké Losiny

Identifikátor školy: 600 148 483

Termín konání inspekce: 10. – 14. leden 2005

Čj.:	m5-1002/05-005133
Signatura:	km5zy122

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Zřizovatelem školy je Obec Velké Losiny (Rudé armády 321, 788 15 Velké Losiny). Základní škola (ZŠ) s kapacitou 400 žáků byla zřízena jako příspěvková organizace. Má třináct tříd 1. - 9. ročníku s 259 žáky, její kapacita je využita na 64,8 %. Z okolních obcí dojíždí 10,8 % žáků. Škola sdružuje mateřskou školu (MŠ) s kapacitou 100 dětí, školní družinu s kapacitou 30 žáků, školní klub s kapacitou 30 žáků, školní jídelnu s kapacitou 500 jídel, školní jídelnu MŠ – výdejnu s kapacitou 100 jídel. Škola má dvě odlučená pracoviště:

1. Velké Losiny, Lázeňská 237 (MŠ)
2. Velké Losiny, Revoluční 197 (MŠ)

Ve školním roce 2004/2005 je výuka 1. - 9. ročníku základní školy organizována podle vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2. Poslední rozhodnutí MŠMT, čj. 23 045/03-21, o změně v zařazení školy do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení nabylo platnosti 1. ledna 2003.

Na odlučeném pracovišti na ulici Lázeňská 237 bylo v MŠ ve školním roce 2004/2005 zapsáno 35 dětí, z nich dvě docházely nepravidelně, pět mělo odklad školní docházky a deset dětí s vadami řeči bylo vykazováno jako integrované. Na odlučeném pracovišti na ulici Revoluční 197 bylo v MŠ ve školním roce 2004/2005 zapsáno 48 dětí, z nich osm docházelo nepravidelně a čtyři měly odklad školní docházky. Každé z pracovišť mateřské školy realizuje vlastní vzdělávací program, který vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání, čj. 14 132/01-22.

Národní agenturou Socrates – Comenius I – Partnerství škol byl základní škole schválen mezinárodní projekt s názvem „Já-Ty-My“, na němž spolupracuje od školního roku 2002/2003 s partnerskými školami z Německa, Švédska, Rakouska a Itálie. Cílem projektu je vzájemné poznání a posilování sociálních kompetencí jednotlivce a kolektivu.

PŘEDMĚT INSPEKCE

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávání v základní škole vzhledem k učebním dokumentům realizovaného vzdělávacího programu Základní škola a personálních podmínek předškolního vzdělávání v mateřské škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům ve školním roce 2004/2005
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávání v základní škole ve vyučovacích předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, matematika a tělesná výchova na 1. stupni a v předmětech český jazyk, anglický jazyk, německý jazyk, matematika, fyzika, chemie, praktické činnosti a ve volitelných předmětech cvičení z českého jazyka a cvičení z matematiky na 2. stupni školy vzhledem k učebním dokumentům realizovaného vzdělávacího programu Základní škola a materiálně-technických podmínek předškolního vzdělávání v mateřské škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům ve školním roce 2004/2005
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání v základní škole ve výše uvedených vyučovacích předmětech vzhledem k učebním dokumentům realizovaného vzdělávacího programu Základní škola a průběhu a výsledků předškolního vzdělávání v mateřské škole vzhledem k realizovaným vzdělávacím programům ve školním roce 2004/2005

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Ve školním roce 2004/2005 se na realizaci záměrů vzdělávacího programu Základní škola podílí celkem 22 pedagogičtí pracovníci včetně jedné vychovatelky školní družiny. Z hlediska organizace výchovně-vzdělávacího procesu stanovil ředitel školy jejich pracovní úvazky vhodně. Z celkového počtu 366 vyučovaných hodin je 45 (což je 12,3 %) vyučováno třemi pracovníky, kteří nemají požadovanou kvalifikaci pro výuku v základní škole. Tato skutečnost není příznivá, ale v hodnocených vyučovacích hodinách se negativně projevila pouze ojediněle. Pro stávající pedagogický sbor je příznačná celkově velmi dobrá metodická i odborná úroveň. U žáka s tělesným postižením bylo využito možnosti zřízení funkce asistenta pedagoga.

V mateřské škole zabezpečuje výchovně-vzdělávací činnost celkem šest pedagogických pracovníků. Všechny splňují odbornou kvalifikaci stanovenou pro učitelky mateřských škol. Skladba jejich pracovních úvazků je účelně rozvržena s ohledem na organizaci provozu jednotlivých odloučených pracovišť, zajištění bezpečnosti dětí a realizaci vzdělávacích programů. Všechny učitelky pracují na celý úvazek, jedna z nich má úvazek rozdělený a v pravidelných intervalech přejíždí mezi oběma pracovišti MŠ. Ředitel školy jmenoval vedoucí jednotlivých odloučených pracovišť a stanovil jim přímou pedagogickou činnost v rozsahu odpovídajícím ředitelkám mateřských škol.

Organizace činnosti subjektu stanovená organizačním řádem není v praxi zcela důsledně dodržována. Delegované pravomoci vedoucích pracovníků (včetně kontrolní funkce) jsou sice rozděleny účelně, ale mnohé z nich jsou pouze deklarovány. Ve skutečnosti je vykonává zpravidla ředitel sám nebo jejich plnění podřízenými pracovníky důsledně nekontroluje. Z ustavených poradních orgánů plní efektivně svou roli jen pedagogická rada a výchovná komise. Metodické orgány (metodické sdružení na 1. stupni a tři předmětové komise na 2. stupni) se ve své činnosti zaměřují především na úkoly organizačního charakteru. Jejich účinná kooperace byla zaznamenána pouze při zajištění projektového vyučování v 9. ročníku. Svou úlohu účelně neplní v oblastech konfrontace pedagogických přístupů, výměny zkušeností a rozvoji spolupráce mezi učiteli 1. a 2. stupně. K vedení začínajících a nekvalifikovaných učitelů jsou využívány jen částečně. Ředitelem deklarovaná metodická práce těchto orgánů není systémově realizována. Přenos informací směrem k pracovníkům i žákům je v praxi funkční, umožňuje spolehlivé pronikání úkolů a zpráv k určeným adresátům.

Organizování činnosti a provozu mateřské školy zůstalo v kompetenci vedoucích odloučených pracovišť, pracovní náplně zaměstnanců nebyly se vznikem právního subjektu změněny. S výjimkou ekonomické oblasti fungují obě odloučená pracoviště převážně jako samostatné jednotky s původní funkční organizační strukturou. Sloučení úplné základní školy s mateřskými školami nebylo vzhledem k uplatňovanému stylu řízení, různorodosti obsahu vzdělávání a ke vzdálenosti objektů v obci zcela účelné.

Kontrolní systém, založený na prokazatelném prověřování práce podřízených ve všech oblastech činnosti subjektu, na analýze zjištění a přijímání náležitých opatření včetně následného vyhodnocení jejich účinnosti, není ředitelem a určenými pracovníky základní školy realizován. Neprovádění kontrol však negativně neovlivnilo úroveň školou poskytovaného vzdělávání, což ukazuje na značný stupeň svědomitosti, zodpovědnosti a pracovního nasazení v přístupu jednotlivých pedagogických pracovníků k plnění úkolů i nad rámec svých povinností. V důsledku chybějící hospitační činnosti nemůže vedení školy relevantně postihnout kvalitu práce jednotlivých učitelů a vedoucích pracovníků. Z tohoto důvodu jsou také mnohá kritéria pro udělování nenárokových složek platu stanovená ve Vnitřním platovém předpisu pouze formální.

V MŠ provádí kontrolní a hospitační činnost vedoucí odloučených pracovišť a vedou z ní průběžné záznamy. Zásadní problematiku organizace a vedení subjektu s nimi projednává ředitel školy na nepravidelných poradách.

Vedení školy podporuje další vzdělávání všech pedagogických pracovníků včetně učitelek MŠ. Pro školní rok 2004/2005 má v této oblasti vhodně vymezeny priority v souladu s výchovně-vzdělávacími cíli. Jedna z vedoucích učitelek MŠ pracuje aktivně v metodickém sboru spolupracovníků Pedagogického centra Šumperk a podílí se na plánování i přípravě vzdělávacích akcí. Poznatky získané v rámci dalšího vzdělávání učitelé uplatňují při realizaci vzdělávacích programů.

Personální podmínky vzdělávání jsou hodnoceny i přes značné nedostatky v kontrolní oblasti jako průměrné.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola má vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu a současnému počtu žáků nadstandardní prostorové podmínky. Objekt školy tvoří dvě vzájemně propojené budovy, původní z roku 1924 a rozsáhlá přístavba z roku 1984. Funkčním vnitřním uspořádáním jsou odděleny oba stupně základní školy i hlučnější provoz (šatny, tělocvičny, školní dílny, jídelna) od ostatních výukových prostorů. Pozitivní je zejména existence mnoha odborných učeben, např. pro výuku cizích jazyků, hudební výchovu, výtvarnou výchovu, přírodovědné předměty a informatiku. Vlastní místnost má oddělení školní družiny, školní klub využívá ke své činnosti informační centrum, kde je umístěna i žákovská knihovna. Učitelská knihovna s dostatkem odborné, pedagogické i metodické literatury je součástí sborovny. Knižní fond je neustále rozšiřován.

K zájmové činnosti jsou ve škole využívány keramická dílna, divadelní sál a studio, zkušebna a učebna vesnického konzervatoria pro výuku hry na hudební nástroje. V rámci doplňkové činnosti škola provozuje ubytovnu s kapacitou 45 lůžek.

Interiér školy je průběžně udržován. Velmi esteticky působí výzdoba společných prostorů žákovskými pracemi a prezentací dosažených výsledků z účasti v různých, zejména výtvarných projektech. Tematické a regionální zaměření nástěnných a fotografických materiálů vypovídá názorně o vnitřním životě školy. Všechny kmenové učebny jsou prostorné, v jejich zařízení převažuje starší, avšak funkční nábytek. Výškově stavitelnými žákovskými lavicemi jsou vybaveny pouze tři učebny 2. stupně. V původní budově, v níž je umístěn 1. stupeň a část odborných učeben, je nevyhovující stav sociálních zařízení i podlah v některých učebnách.

Vybavení učebními pomůckami pro výuku **českého jazyka a matematiky na 1. stupni** má průměrnou úroveň. Obměna fondu sbírek se týkala jen demonstračních pomůcek, manipulační pomůcky jsou převážně zastaralé. Pro výuku čtení a literární výchovy učitelky účelně využívají soubory knih z bohaté nabídky žákovské knihovny.

Materiálně-technické zabezpečení i prostorové podmínky výuky předmětů **český jazyk na 2. stupni, cvičení z českého jazyka, anglický jazyk a německý jazyk** se od konání poslední inspekce zkvalitnily. Zejména tři odborné jazykové učebny (jedna společná s výtvarnou výchovou) vytvářejí žákům pro vzdělávání v cizích jazycích podnětné učební prostředí. Velmi dobře je škola vybavena výukovým softwarem, který je v uvedených předmětech účelně využíván především při procvičování učiva a zjišťování výsledků učení. Sbírkové učební pomůcky, včetně počítačových výukových programů, jsou průběžně doplňovány, učebnice aktualizovány. Ve vyučovacích hodinách literatury byly žákům poskytovány i další

alternativní učební texty. K naplňování specifických vzdělávacích cílů předmětu český jazyk není k dispozici dostatek platných jazykových příruček a různých typů slovníků.

Učebními pomůckami pro **matematiku** je škola vybavena na přiměřené úrovni, která umožňuje plnit vybraný vzdělávací program.

Zázemí pro výuku **praktických činností** odpovídá vyučovaným tematickým celkům jen částečně. Škola nemá s výjimkou skleníku pozemek určený k pěstitelským účelům, činnosti probíhají převážně při údržbě travnatých a okrasných ploch rozsáhlého areálu školy. Vybavení školní dílny základními nástroji pro práci s technickými materiály není plně dostačující svým sortimentem i množstvím počtu žáků v pracovní skupině. Součástí cvičné kuchyně je i prostor pro stolování, její inventář je tvořen běžnými kuchyňskými potřebami a spotřebiči.

Společná odborná učebna **chemie a fyziky** je vybavena funkční audiovizuální technikou a počítačem. Plocha některých žákovských pracovních stolů je však již částečně poškozena a vyžaduje opravu i z bezpečnostního hlediska. Provádění praktických činností komplikují nefunkční odpady a rozvody vody v žákovských stolech. Rekonstruován byl pouze rozvod bezpečného napětí. Zabezpečení předmětů chemie a fyzika učebními pomůckami umožňuje plnit stanovený obsah učebních osnov.

Sportovní zázemí zahrnuje dvě prostorné tělocvičny a rozsáhlá venkovní sportoviště (čtyři hřiště pro míčové hry, atletická dráha, odhodiště a doskočiště). Poskytuje příznivé podmínky pro komplexní naplňování cílů všech tematických bloků předmětu **tělesná výchova**, který je velmi dobře zabezpečen také sportovním náradím i náčiním, a to zejména pro míčové hry a atletiku.

Učebna **výpočetní techniky** vybavená dvanácti počítači propojenými v síti s trvalým připojením k internetu a dataprojektorem slouží nejen k výuce předmětů informatika a praktické činnosti, ale i dalších předmětů. Výpočetní technika je funkční součástí informačního systému školy, jejím prostřednictvím jsou pro potřeby vyučujících prezentovány např. přehledy výukových počítačových programů a videokazet, metodické materiály, závazné učební dokumenty a standardy. Zájemci z řad žáků 9. ročníku využívají počítače k absolvování internetového přípravného kurzu SCIO k přijímacím zkouškám. Přístup žáků k internetu je zabezpečen i v informačním centru.

Vzhledem k potřebám individuálně integrovaných žáků je škola velmi dobře vybavena speciálními učebními a kompenzačními pomůckami. Vedení školy využívá možnosti čerpání navýšených finančních prostředků pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami.

Všechny sledované předměty jsou zabezpečeny vhodnými učebnicemi, v praktických činnostech jsou používány alternativní texty. Sportovní zařízení, keramická dílna a hudební zkušebna slouží také potřebám širší veřejnosti.

Údržba objektu školy probíhá průběžně. K významným akcím roku 2004 patřila rekonstrukce školní kuchyně a jídelny. Ředitel školy má jasnou koncepci v oblasti oprav, údržby a modernizace i efektivního využívání stávajícího materiálně-technického zázemí. Na vybavení a obměně zejména učebních pomůcek participují svými návrhy učitelé prostřednictvím metodických orgánů.

Mateřská škola využívá dva objekty v různých částech obce. Starší adaptovanou budovu v Revoluční ulici, jejíž stísněnější prostory jsou účelně využívány k pobytu, stravování i relaxaci dětí. S ohledem na nižší průměrnou docházku jsou dostačující a tvoří útulné prostředí rodinného typu. Pracoviště v Lázeňské ulici je umístěno v centru obce v prostorné vile, která byla zadaptována pro provoz dvou tříd MŠ. U obou objektů jsou rozsáhlé, velmi dobře upravené a vybavené zahrady, sloužící k pobytu dětí venku. Nábytkové vybavení je starší, na obou pracovištích chybí větší rozměr stolů a židlí respektující vzrůstové rozdíly dětí.

Pro realizaci vzdělávacích programů nemá škola k dispozici nábytek vhodný pro účelné uspořádání stabilních herních koutů a center aktivit.

Vybavení učebními pomůckami, hračkami, hrovým a didaktickým materiálem má na obou pracovištích velmi dobrou úroveň. Pro činnosti dětí je podnětné uložení pomůcek a hraček v jejich dosahu. Obě pracoviště mají k dispozici potřebnou audiovizuální a výpočetní techniku i atraktivní pomůcky pro integrované děti s vadami řeči.

Vedoucí odloučených pracovišť sledují stav materiálně-technických podmínek a plánovitě spolupracují s ředitelem školy na jejich zlepšování a obnově. Širší veřejnost budovy nevyužívá. Obě odloučená pracoviště mají velmi dobré materiálně-technické zázemí a mimořádně příznivé podmínky pro vycházky a pobyt dětí v přírodě, k němuž vhodně využívají také prostory rozsáhlého lázeňského parku.

Materiálně-technické podmínky vzdělávací činnosti mají v hodnocených předmětech v základní škole velmi dobrou úroveň. Také materiální zázemí v mateřské škole je na velmi dobré úrovni.

PRŮBĚH A VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávací programy

Vzdělávání a výchova žáků 1. – 9. ročníku jsou organizovány podle učebních dokumentů vzdělávacího programu Základní škola, čj. 16 847/96-2. Učební plán pro školní rok 2004/2005 je v rozvrhu hodin dodržen. Disponibilní jednodinové dotace byly využity správně v souladu s metodickými pokyny MŠMT. Volitelné předměty spolu s nepovinnými předměty přispívají k rozvoji způsobilostí a dovedností žáků i diferencovanosti vzdělávání. Rovněž bohatá nabídka zájmových útvarů organizovaných školou a další školní a mimoškolní akce uspokojují různé potřeby žáků, rozvíjejí jejich zájmy, tvořivost i talent a vedou žáky k hodnotnému naplňování volného času. Napomáhají tím prevenci negativních jevů v jejich chování. Četné aktivity školy také motivují žáky v jejich vzdělávání, výrazně prezentují školu před rodičovskou a občanskou veřejností, např. účast v mezinárodním projektu „Já-Ty-My“, vánoční a velikonoční výtvarné ateliéry.

Individuální vzdělávací programy (IVP) pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami obsahují podstatné údaje o stanovených podpůrných opatřeních, přístupu vyučujících k žákům a jejich hodnocení. Zásady klasifikace žáků s vývojovými poruchami učení jsou součástí klasifikačního řádu školy. Programy vycházejí z odborných posudků školských poradenských zařízení a stanovená opatření odpovídají jejich závěrům a doporučením. Dokládají funkční spolupráci školy s těmito pracovišti při sestavování IVP a informovanost zákonných zástupců žáků o školou poskytované speciální péči. V dané oblasti se pozitivně uplatňuje velmi úzká spolupráce vedení školy, výchovné poradkyně i učitelky 1. stupně s kvalifikací speciální pedagogika. Při organizaci činností a aplikaci metod byl v průběhu sledované výuky většinou vyučujících dodržován princip diferenciacce a individualizace.

V naplňování učebních osnov hodnocených předmětů nebyly v průběhu inspekce zjištěny nedostatky. Nad rámec učebních osnov však bylo probíráno a také klasifikováno učivo tělesné výchovy v 5. ročníku. Probrané učivo některých hodnocených předmětů nebylo v třídních knihách zapisováno vždy průkazně. Uvedené nedostatky vedení školy ani vedoucí metodických orgánů vzhledem k absenci kontroly neodhalily.

Při tvorbě rozvrhu hodin respektovalo vedení školy psychohygienické i didaktické zásady. Předměty s vícehodinovou dotací jsou zařazeny v týdenním rozvrhu rovnoměrně, ke kumulaci výchovných, případně naukových předmětů v jednom dni rovněž nedochází. V časovém rozvrhu přestávek byla škole ze strany MŠMT povolena úprava režimu vyučovacího dne. Řád

školy projednaný s pedagogickými pracovníky stanovuje vyváženě práva i povinnosti žáků, obsahuje také ustanovení, která se vztahují k prevenci sociálně patologických jevů. Zavedený informační systém školy vůči zákonným zástupcům žáků je propracovaný, s ojedinělými nedostatky plní svoji funkci.

V návaznosti na učební osnovy a školní minimální preventivní program škola přijala komplexní primárně preventivní program pro 5., 7. a 9. ročník základních škol v rozšířené působnosti Městského úřadu Šumperk. V uvedené součinnosti se pedagogickým pracovníkům školy daří vytvářet příhodné podmínky pro prevenci sociálně patologických jevů, připravit a realizovat pro žáky četné zajímavé aktivity.

Zpracované školní vzdělávací programy obou pracovišť MŠ jsou v souladu s obecnými cíli a zásadami předškolní výchovně-vzdělávací práce a vychází z Rámcového programu pro předškolní vzdělávání. Školní programy směřují k osobnostnímu modelu předškolního vzdělávání a k hlavním prioritám patří spokojené dítě. Na pracovišti MŠ v Revoluční ulici byla tvorba třídních programů inspirována publikací Barevné kamínky při uplatnění specifických podmínek a prvků programu Zdravá škola. Výraznou pozornost věnují učitelky prohloubené jazykové výchově dětí na základě prováděné odborné depistáže ve spolupráci s logopedkou. Školní program na pracovišti MŠ v Lázeňské ulici je již značně propracovaný, je výsledkem mnohaletého ověřování vlastních projektů a ovlivněn programem Začít spolu. K pedagogickým záměrům této školy dlouhodobě patří integrace dětí se zdravotním postižením. V letošním školním roce zprostředkovala mateřská škola odbornou nápravu vad řeči deseti dětí klinickou logopedkou. S dětmi pak dále pracuje proškolená učitelka na základě zpracovaných individuálních plánů.

Na obou pracovištích mateřské školy je vedena povinná dokumentace zachycující průkazně naplňování programových cílů. Tematické plánování vzdělávací činnosti zohledňuje stanovené cíle a směřuje k naplňování realizovaných vzdělávacích programů. Vedoucí odloučených pracovišť mateřské školy sledují a kontrolují plnění stanovených cílů a spolupracují s učitelkami při vytváření evaluačních mechanismů. Propracovaný systém hodnocení práce je učitelkami i dětmi realizován zejména při naplňování programu Začít spolu, kde děti vynikajícím způsobem prezentovaly dovednost sebehodnocení. Účinnou autoevaluaci podporuje rovněž tvorba jejich portfolií.

Organizace předškolního vzdělávání umožňuje na obou pracovištích reagovat na individuální vývojové, poznávací, emocionální a sociální potřeby dětí. V denním programu byl vyvážený poměr spontánních a řízených aktivit. Ve všech třídách mateřské školy je zaveden pitný režim a v průběhu inspekce ho děti běžně využívaly. Řády upravující organizaci a provoz pracovišť zpracovaly vedoucí učitelky s ohledem na specifické zvláštnosti a na vhodné podmínky pro realizaci vzdělávacího programu.

K úspěšnému průběhu stanovených vzdělávacích programů přispívá na obou odloučených pracovištích MŠ pozitivní klima tvořené dobrými vztahy mezi učitelkami a dětmi, vzájemnou důvěrou, rozvíjením sebevědomí a podporováním osobnostního rozvoje dětí, atraktivním a podnětným školním prostředím.

Rodiče získávají informace o činnosti mateřské školy na třídních schůzkách, při společných akcích (besídky, tvořivá odpoledne), na nástěnkách, z portfolií dětí a z pravidelných informačních článků v obecním měsíčníku. Rodiče mají možnost každodenních konzultací s učitelkami i podílu na tvorbě individuálních plánů pro práci s dětmi.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika na 1. stupni

Sledovanou výuku zajišťovalo šest učitelek. Aprobovanost pěti z nich příznivě ovlivnila úroveň hodnocené výuky, nekvalifikovanost jedné vyučující měla negativní dopad na průběh vzdělávání v oblasti řízení činností a motivace žáků.

Převážně vhodně stanovené vzdělávací cíle vycházely z aktuálního stavu tříd a respektovaly princip návaznosti učiva. Byly žákům srozumitelně předesílány a ve výuce plněny. Hodiny českého jazyka však někdy nezahrnovaly všechny složky předmětu. Mluvnice, slohový výcvik a literární výchova byly vyučovány téměř odděleně.

Hojné a účelné využití didaktických pomůcek zpravidla podpořilo názornost výuky, zejména čtení a literární výchova byly příkladně materiálně zajištěny.

Frontálně organizované vyučování ve většině případů zahrnovalo prvky činnostního učení, zejména v nižších ročnících měli žáci dostatek prostoru pro seberealizaci. Ve všech vyučovacích jednotkách se vhodně střídaly činnosti náročnější na pozornost s činnostmi zábavnými či relaxačními. Aktivní přijímání informací podporovaly především problémově zadávané úkoly, řízené diskuse či kooperaci rozvíjející práce ve skupině. V jednom případě postavila učitelka výuku matematiky pouze na metodě výkladu ne zcela vhodné pro mladší školní děti.

Věku žáků přiměřená a s učivem provázaná motivace prolínala převážnou částí vyučování. Jen výjimečně byla zařazena motivace formální. Často uplatňované mezipředmětové vztahy výrazně přispívaly ke kompaktnosti výuky. Rozvoji komunikativních kompetencí věnovaly vyučující pozornost při všech činnostech, pozitivně jej ovlivňoval i vstřícný vztah mezi dospělými a dětmi. Běžně uplatňovaný individuální přístup k integrovaným i ostatním žákům vhodně akcentoval zájem o jejich osobnost.

Slovní i klasifikované hodnocení účelně oddělovalo jednotlivé části vyučovacích hodin. Negativem byla jeho částečná neadresnost a jen sporadické zdůvodňování. Zcela opomenuta zůstala oblast sebehodnocení. Vhodné závěrečné shrnutí učiva s oceněním práce třídy zařadila většina učitelek.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk a matematika na 1. stupni měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu český jazyk na 2. stupni a volitelném předmětu cvičení z českého jazyka v 9. ročníku

V 6. – 9. ročníku vyučují předměty český jazyk a cvičení z českého jazyka tři učitelky se způsobilostí pro výuku na daném stupni základní školy, jedna bez příslušné aprobace. Efektivitu části hodnocených vyučovacích hodin zvyšovaly velmi výrazně poznatky získané z dalšího vzdělávání učitelů a znalosti i dovednosti vyplývající z jejich druhého aprobačního předmětu (hudební výchova, dějepis). Hospitace se uskutečnily ve dvou složkách předmětu, v jazykovém vyučování a v literatuře v 6. – 9. ročníku a ve volitelném předmětu cvičení z českého jazyka v 9. ročníku.

Ve vyučování bylo zvoleno přiměřené pracovní tempo, žáci nebyli přetěžováni. Zejména v devátých třídách vyučující svým jednáním vytvářela atmosféru přátelské spolupráce a uvolněnosti. V průběhu výuky se pozitivně projevovaly výsledky její systematické práce v pracovních návycích žáků, např. v jednotném vedení a úpravě písemných záznamů v sešitech, v dodržování pravidel vzájemné komunikace.

Názornost i produktivita výuky byly podpořeny účelně používanými učebnicemi, dalšími připravenými texty a jazykovými příručkami. Příkladnou názorností vynikaly všechny hodnocené vyučovací hodiny literatury (zhlédnutí videoprogramu, poslech literární ukázky, práce žáků s dalšími informačními zdroji, využití obrazového materiálu).

Vyučovací hodiny byly převážně činnostně pestré, měly promyšlenou organizaci práce a stavbu. Vhodným časovým rozvržením logicky navazujících činností a přesnými organizačními pokyny se vyučujícím dařilo sdělené vzdělávací cíle a stanovený program splnit, v části výuky vyvozovat nové učivo společně se žáky. Účinně byla kombinována

společná a samostatná práce, ojediněle byly zadány i problémové úkoly, které se vztahovaly ke čtenému textu, z něhož žákům vyplynulo životní ponaučení. Dialogem se žáky byl cíleně udržován jejich zájem a aktivita, efektivně byly využity jejich životní a čtenářské zkušenosti, mezipředmětové vazby i poznatky z filmové tvorby. Hodinami literatury, v nichž byla většinou úspěšně rozvíjena tvořivost a řečové dovednosti žáků, nenásilně prolínala také citová výchova. V průběhu některých vyučovacích hodin nepřiměřeně dominoval mluvní projev vyučujících, omezoval žáky v aktivitách a rozvíjení jejich řečových kompetencí. Potřebný individuální přístup a zčásti i diferenciacce byly vyučujícími uplatňovány, nejvýrazněji ve volitelném předmětu cvičení z českého jazyka, kde převažovala samostatná práce žáků s výukovým počítačovým programem.

Průběžné slovní, ojediněle i klasifikované hodnocení výkonů účinně žáky motivovalo a povzbuzovalo. Klasifikace zaznamenaná v žákovských knížkách byla většinou komplexní ze všech složek předmětu. Úroveň písemných záznamů v sešitech žáků jen některých tříd byla příznivě ovlivněna důsledností pedagoga a průběžnou kontrolou.

Zájem žáků o předmět je také podporován každoročním organizováním školního kola olympiády v českém jazyce a recitační soutěže. Společné návštěvy divadelních představení, propagace knižních novinek z Klubu mladých čtenářů aj. pozitivně ovlivňují čtenářství žáků a jejich celkovou kulturnost.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech český jazyk na 2. stupni a cvičení z českého jazyka v 9. ročníku měly velmi dobrou úroveň, nejvýrazněji převažovala pozitivita ve vyučovacích hodinách literatury.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech anglický jazyk a německý jazyk

Ve třídách 4. – 9. ročníku byl umožněn žákům školy výběr ze dvou vyučovaných cizích jazyků (anglický jazyk a německý jazyk). Zájem o anglický jazyk již dlouhodobě převyšuje, ve školním roce 2004/2005 se anglický jazyk učí 140 žáků, ve 4. ročníku si jej zvolila celá třída. Německý jazyk se učí jen 50 žáků 5. – 9. ročníku. Jako pozitivum učebního plánu školy je hodnocena nabídka volitelných předmětů v oblasti cizích jazyků, a to v 7. ročníku konverzace v anglickém jazyce, v 7. a 8. ročníku konverzace v německém jazyce. Zájem žáků o vzdělávání v cizích jazycích je ve škole motivován také kontakty s žáky spolupracujících zahraničních škol v projektu „Já-Ty-My“.

Předmět anglický jazyk vyučují tři kvalifikované učitelky, z nichž dvě získaly odbornou způsobilost pro výuku anglického jazyka na 1. stupni na určitou dobu dalším vzděláváním v tzv. Programu jazykové a metodické přípravy pro učitele bez příslušné způsobilosti k výuce cizích jazyků na základních školách. Německý jazyk na 1. i 2. stupni vyučuje jedna pedagogická pracovnice s aprobační pro uvedený předmět. Všechny vyučující se dále vzdělávají v různých akreditovaných jazykových kurzech a metodických lekcích, jedna získává příslušnou kvalifikaci dálkovým vysokoškolským studiem.

Většina výuky obou hodnocených cizích jazyků probíhala v odborných jazykových učebnách. Podnětné učební prostředí, vybavení didaktickou technikou a ke komunikativním činnostem vhodné uspořádání žákovských pracovních míst dvou z těchto učeben se projevil příznivě v názornosti hodnocené výuky i ve volbě učebních činností. Účelné použití učebních pomůcek zefektivnilo sledované vyučovací hodiny, vhodně používaná audiotechnika zajistila jejich zvukovou názornost.

Psychohygienu výuky byla zpravidla dodržována častým střídáním činností, využitím didaktických her a soutěží, na 1. stupni někdy chyběl např. zpěv nebo pohybové aktivity. Žáci měli většinou zafixované pracovní návyky. Přiměřené pracovní tempo a celkově příznivá pracovní atmosféra spolu s promyšlenou materiálně-technickou přípravou pozitivně ovlivňovaly výsledky učení.

Zvolenými učebními metodami a náročností zadávaných úkolů byla vyučujícími anglického a německého jazyka dodržována zásada přiměřenosti. Zohledňování věkové a zejména jazykové vyspělosti žáků přispívalo k jejich nenásilné aktivizaci a podpoře zájmu o práci a také napomáhalo většině z nich překonávat komunikační ostych. K dalším pozitivům hodnocené výuky anglického jazyka náleží důsledné vedení žáků ke správné zvukové a písemné podobě cizího jazyka, důraz na pečlivost jejich písemného projevu, efektivní metodický postup při poslechu a kontrole porozumění, která byla v německém jazyce vhodně zařazena i do prověřovacího testu. V obou cizích jazycích byla výuka vedena přiměřeně náročně v příslušném jazyce a účelně využity mezipředmětové vazby. Diferencovaný přístup k žákům s různými schopnostmi a zejména k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami byl ojedinělý. Jen v některých vyučovacích hodinách byl využíván účinný sborový nácvik, např. nové slovní zásoby. V části výuky obou hodnocených cizích jazyků byly v nedostačující míře navozovány interaktivní situace vyžadující od žáků vzájemnou kooperaci k rozvíjení jejich řečových dovedností.

S programem výuky byli žáci zpravidla seznámeni, jen ojediněle vhodně motivováni. Ve skupinách žáků z nejnižších ročníků splnila motivující funkci např. společná didaktická hra. Průběžná motivace ve všech sledovaných vyučovacích hodinách byla velmi účinná. Výrazně motivačně působilo na žáky zařazení soutěží a veřejně zdůvodňované (v německém jazyce) převážně pozitivní slovní a klasifikované hodnocení. V kontrolovaném vzorku žákovských knížek někdy nevhodně převažovalo písemné prověřování výsledků učení, v jedné třídě byla klasifikace velmi nepravidelná až ojedinělá.

Ve vyučovacích hodinách převládala stimulující pracovní atmosféra, k níž přispívaly všechny vyučující svými vstřícnými přístupy.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech anglický jazyk a německý jazyk měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu matematika na 2. stupni a volitelném předmětu cvičení z matematiky v 9. ročníku

Volitelný předmět cvičení z matematiky vyučuje kvalifikovaná učitelka. Výuka matematiky je zajištěna čtyřmi pedagogickými pracovníky, z nichž dva nemají požadovanou kvalifikaci pro výuku na základní škole. Tato skutečnost se z pohledu didaktiky a metodiky vyučovacího procesu projevila negativně jen v malé části sledované výuky. Aktuální příprava na vyučování z hlediska stanovení výukových cílů a metod byla zpravidla promyšlená. Ve většině případů byla zřetelná informovanost vyučujících o žácích se specifickými vzdělávacími potřebami. Vyučování probíhalo v kmenových učebnách, účelné využití učebních pomůcek bylo ojedinělé.

V souladu se specifickými cíli obou předmětů byla vedena většina sledovaných vyučovacích hodin, ve kterých byl kladen důraz na zařazování učebních úloh zaměřených na rozvoj logického myšlení žáků a kde byl také vymezen dostatečný prostor pro žákovské názory a případné alternativní postupy řešení úkolů. Vstupní motivace byla účelně prováděna jen v části hodnocené výuky, náležitá průběžná motivace však zpravidla nechyběla. Vhodně byly využity pochvaly, povzbuzení a většinou i klasifikace. Použité metody a formy práce žáky vhodně aktivizovaly, většinou účelné střídání činností a zařazení relaxačních prvků pozitivně ovlivňovaly psychohygienu části výuky. Společné vyvozování učiva, důsledné poskytování zpětné vazby, vyžadování zdůvodňování postupu při řešení příkladů a práce s chybou zvyšovaly kvalitu vyučování. Někteří vyučující vhodně diferencovali učivo podle výkonnosti žáků. Ti byli vedeni k samostatnosti při zpracování úkolů, spolkontrola a účelnému využívání kalkulátorů. Na rozvoj řečových dovedností žáku bylo dbáno téměř ve všech vyučovacích jednotkách.

Část výuky měla jednotvárný průběh, který společně s nedostatečnou aktualizací učiva a nerespektováním zásad psychohygieny způsobil evidentní pokles zájmu a výkonnosti žáků. Závěrečná systemizace poznatků a vyhodnocení práce žáků byly zpravidla opomíjeny.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětech matematika na 2. stupni a cvičení z matematiky v 9. ročníku měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu fyzika

Na realizaci vzdělávání v uvedeném předmětu se podílejí čtyři vyučující, pouze dva z nich mají předepsanou kvalifikaci. Absence odborného vzdělání u těchto učitelů neměla negativní dopad na výslednou úroveň výuky. Bezprostřední příprava na výuku byla u všech pedagogických pracovníků velmi dobrá, v některých případech příkladná.

Vyučování probíhalo v odborné učebně a vyznačovalo se efektivním využitím audiovizuální techniky, názorných pomůcek a dalších materiálů, mnohé z nich znali žáci z běžného života a některé si sami vyrobili.

Téměř všechny sledované vyučovací jednotky měly promyšlenou strukturu. Obsahovaly stručné a efektivní opakování, nová látka byla většinou dobře motivačně připravena. Celkově byla výuka velmi názorná, zařazené demonstrační pokusy zvyšovaly efektivitu expozice učiva. Způsob ověřování pochopení nového učiva byl dostatečně promyšlen, otázky při zkoušení žáků nebyly zaměřeny jen na pamětné zvládnutí učiva, ale i na pochopení vztahů a souvislostí. Často byla účelně využívána diskuse o možných řešeních daného problému a reálném využití sledovaného jevu, čímž bylo účelně rozvíjeno logické myšlení žáků. Dostatek prostoru byl ponechán aktivnímu zapojení žáků do výuky, vyučující účelně vyvozovali nové učivo společně s nimi na základě jejich předchozích znalostí a dovedností, v případě potřeby volili individuální přístup. Motivační funkce hodnocení a povzbuzování byla využita. Účinnost použitých metod a forem práce byla zvyšována jasným, srozumitelným a odborně správným projevem vyučujících. Klima ve třídách bylo pracovní a přátelské, žáci nebyli vystavováni stresovým situacím, většinou pracovali aktivně. Jejich řečové dovednosti byly úspěšně rozvíjeny pouze některými vyučujícími. Hlediska psychohygieny v průběhu výuky byla zpravidla respektována všemi učiteli. Zařazené laboratorní práce úzce souvisely s probíraným učivem.

Ojedinele nebyl vymezen dostatek času pro fixaci nových poznatků, zde pak chyběla i zpětná vazba o míře zvládnutí učiva žáky. Závěrečné shrnutí učiva a zhodnocení práce žáků byly prováděny jen ojedinele.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu fyzika měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu chemie

Předmět vyučuje jedna vyučující s odbornou kvalifikací. Preferováno je zvládnutí základního učiva, vyšší nároky jsou kladeny na žáky se studijními předpoklady a výraznějším zájmem o předmět. Celkový obsah učební látky předmětu je jen částečně doplněn o rozšiřující učivo (zejména názvosloví kyselin, zásad a solí). Převedení kapitoly „Soli“ z 8. do 9. ročníku neodpovídá doporučení uvedenému v učebních osnovách a zvyšuje tak rozsah učební látky tohoto ročníku. Laboratorní práce jsou prováděny v návaznosti na probíranou učební látku, mají plně činnostní charakter. Namátkovou kontrolou bylo zjištěno, že některé laboratorní protokoly a záznamy žáků o probraném učivu v sešitech mají nižší, zejména grafickou úroveň.

Využití experimentální činnosti, učebních pomůcek, videoprojekce, částečně i výukového počítačového programu bylo ve sledované výuce funkční. Náležitá pozornost byla věnována systematické práci s učebnicí a pracovním sešitem.

Výuka byla většinou účelně organizována. Přiměřený důraz byl kladen na propojování souvislostí mezi novým a starším učivem. Pozitivně je hodnoceno zejména činnostní zaměření učebních úloh. Vyučující vytvářela žákům vhodné podmínky pro vyvozování závěrů a jejich zdůvodňování na základě jejich vlastního pozorování a experimentálních činností a příležitost pro získávání praktických dovedností při práci s chemickými látkami. V souladu se stanovenými výukovými cíli využívala adekvátní metody (praktická cvičení, laboratorní práce, pozorování, experiment) a naplňovala tak specifické cíle tohoto předmětu. Uplatňovaný způsob výuky příznivě ovlivňoval rozvoj logického myšlení žáků a jejich poznávacích schopností. Ověřování a hodnocení znalostí žáků měly ve sledované výuce většinou formativní charakter a plnilo především diagnostickou funkci. V průběhu opakování učební látky uplatňovala vyučující k žákům diferencovaný přístup. Finální klasifikace vhodně zahrnuje výsledky série žákovských výkonů (např. ústní i písemné prověřování, laboratorní protokoly, domácí příprava).

Motivačně se uplatňovala možnost aktivního zapojení žáků do učebních činností, četná experimentální činnost, propojování poznatků s praktickým životem. Využití dialogických metod pozitivně ovlivňovalo vzájemnou spolupráci a vytvářelo dostatečný komunikační prostor. K dílčím nedostatkům patřila absence závěrečného shrnutí nového učiva a zhodnocení zapojení žáků do učebního procesu.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu chemie měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu tělesná výchova na 1. stupni

Výuku předmětu realizovaly tři kvalifikované vyučující, což příznivě ovlivnilo její kvalitu. Svědomitá příprava na jednotlivé vyučovací hodiny vycházela ze specifických cílů předmětu a vhodně zohledňovala věk a schopnosti žáků i nadstandardního materiálně-technické zázemí školy. Neúčelné zařazení velkého množství tematicky odlišného učiva v jednom případě neumožnilo důsledně naplnit stanovené cíle. Podle zápisů v třídních knihách, obsahu tematických plánů a klasifikace v žákovských knížkách bylo v 5. ročníku vyučováno a hodnoceno učivo nad rámec učebních osnov.

Struktura vyučovacích hodin vytvářela prostor pro zdravý a spontánní pohyb. Předcvičovaná rozcvička vždy vhodně následovala po motivační, zahřívací rušné části a zahrnovala, jak aktivizaci všech tělesných partií, tak nápravné cviky. Učitelky většinou příkladně uplatňovaly individuální korekci chyb žáků. Pro učení se pohybovým dovednostem byla převážně volena vhodná forma závodivých her řízených a korigovaných vyučujícími. Odpočinkové činnosti důsledně zakončovaly fyzicky náročnější úseky výuky. Účelně byla žákům nabídnuta možnost odpočinku dle individuální potřeby, také v požadavcích na výkon učitelky citlivě zohledňovaly osobní dispozice žáků.

Motivační slovní hodnocení provázelo celou výuku, pozitivem byly jeho adresnost, srozumitelné zdůvodnění i diferenciací vzhledem k úrovni žáků. V jednom případě však nevhodně představovalo jediný prvek motivace, aktivizace žáků zařazovaná v ostatních případech účelně vycházela ze světa dětí. Klasifikace nebyla v žákovských knížkách téměř zaznamenána, zákonní zástupci žáků tak nebyli prokazatelně seznamováni s výsledky výchovy a vzdělávání v daném předmětu.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu tělesná výchova na 1. stupni měly velmi dobrou úroveň.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu praktické činnosti na 2. stupni

V průběhu inspekce byla sledována výuka těchto tematických celků: Práce s technickými materiály (6. ročník - chlapci), Práce s počítačem (7. ročník), Příprava pokrmů (8. ročník - dívky), Elektrotechnika kolem nás (9. ročník - chlapci).

V plánování učiva byly zjištěny některé nedostatky. Stanovení obsahu učební látky v 6., 8. i 9. ročníku odlišně podle pohlaví žáků nevytváří stejné podmínky a možnosti pro chlapce a dívky. Vzhledem k nerovnosti přístupu k oběma pohlavím není tento způsob plánování dostatečně promyšlený. Do náplně předmětu nebyly v žádném ročníku systematicky začleněny obsahové okruhy vztahující se k problematice volby povolání.

Předmět vyučují celkem tři učitelé, z nichž dva splňují podmínky odborné kvalifikace pro daný druh školy i příslušnou aprobaci.

Výuka předmětu v jednohodinových vyučovacích jednotkách nebyla v případě některých tematických celků dostatečně efektivní. Činnosti probíhající ve školní dílně a cvičné kuchyni byly částečně poznamenány spěchem, nervozitou a nedodržením délky vyučovací hodiny. Po stránce materiální nebyly prováděné praktické činnosti vždy dostatečně zabezpečeny (nevyužití elektronických stavebnic, nedostatek úhelníků pro orýsování materiálu vzhledem k počtu žáků, nevhodná velikost používaných kladívek). Náročnost prováděných činností byla přiměřená možnostem a schopnostem žáků. V případě potřeby vyučující vhodně uplatňovali individuální přístup.

Sledované vyučovací hodiny měly převážně činnostní charakter. Kontrolou tematických plánů, žákovských sešitů a záznamů v třídních knihách bylo zjištěno, že praktické činnosti netvoří vždy základ všech zařazených tematických celků, čímž nejsou plně respektovány specifické cíle předmětu.

Učitelé organizovali výuku většinou velmi dobře a uplatňovali promyšlený postup. V tomto směru vynikala zejména výuka v učebně informatiky a ve školní dílně (Práce s technickými materiály). Vlastní činnosti žáků předcházela názorná a srozumitelná instruktáž a demonstrace pracovních operací vyučujícími. Samostatná práce žáků byla pravidelně spojována s průběžnou kontrolou, motivujícím slovním hodnocením, v případě potřeby i radou a individuální pomocí.

Při výuce s převážně teoretickým zaměřením přispívaly učební činnosti k rozvoji logického myšlení žáků, byly zaměřeny k řešení drobných problémových situací, při nichž měli žáci možnost využít své zkušenosti a znalosti. Vhodně byly uplatňovány mezipředmětové vztahy. K dílčím nedostatkům sledované výuky patřilo např. upřednostňování rychlého dokončení výrobku před přesností a pečlivostí prováděných pracovních operací. Efektivitu výuky částečně snižovalo také pouhé demonstrační provádění činností vyučujícími, částečně za pomoci vybraných žáků, namísto zařazení praktických činností žáků s elektronickými stavebnicemi, jimiž je škola vybavena. Závěrečnému zhodnocení aktivity žáků nebyla ve sledované výuce všemi vyučujícími věnována patřičná pozornost.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu praktické činnosti měly dobrou úroveň.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Systém pravidelného zjišťování výsledků vzdělávání se ve škole postupně vytváří. Pro srovnání výsledků poskytovaného vzdělávání v rámci republiky slouží komerční testy SCIO, které byly žákům vybraných ročníků pravidelně zadávány již několik školních roků. V současné době škola umožňuje žákům individuální porovnávání svých znalostí pomocí testů SCIO prostřednictvím internetu.

Vedení školy nemá dosud vytvořeny vlastní nástroje pro nezávislé zjišťování výsledků poskytovaného vzdělávání. V této oblasti se opírá především o zprostředkované informace od učitelů v rámci hodnocení jednotlivých čtvrtletí na jednáních pedagogické rady. Vhodným ukazatelem úrovně poskytovaného vzdělávání je také pravidelné vyhodnocování úspěšnosti žáků v přijímacím řízení na střední školy a v různých žákovských soutěžích. Příčiny

případných nedostatků jsou vedením školy zjišťovány, přijímání opatření k jejich odstranění je ponecháno zcela v kompetenci jednotlivých učitelů.

Celkové hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání

Průběh a výsledky vzdělávání ve vybraných vyučovacích předmětech měly velmi dobrou úroveň.

HODNOCENÍ SOUČÁSTÍ ŠKOLY

MATEŘSKÁ ŠKOLA

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávacích činností

V průběhu inspekce bylo hospitováno ve všech čtyřech třídách mateřské školy. Příprava sledovaných spontánních a řízených činností vycházela z tematicky zpracovaných třídních vzdělávacích programů zohledňujících podmínky a specifické zvláštnosti jednotlivých skupin dětí. Při činnostech uplatnily učitelky rozdílné přístupy a metody práce, ve všech případech však podporovaly osobnostní rozvoj dětí, posilovaly jejich sebedůvěru a vzájemný respekt. Připravovaly podmínky a usilovaly o aktivní a emoční zapojení dětí do činností. Děti měly vždy možnost uplatnit individuální zájmy, vlastní zkušenosti a tempo. Vzhledem k rozvolněnému režimu činností v MŠ a různým rodinným podmínkám dochází část dětí pravidelně až v závěru ranních spontánních aktivit, čímž vzniká malý prostor pro volnou hru. Většinou se učitelkám dařilo využívat krátkých volných časových úseků v průběhu režimových činností k nabídce volných her. Větší časový prostor pro spontánní činnosti mají děti odpoledne. Učitelky často uplatňovaly metody prožitkového učení, zejména ve třídách pracujících s programem Začít spolu měly děti dostatek příležitosti experimentovat, objevovat a manipulovat s předměty. V průběhu her jim nabízely učitelky částečně řízené činnosti, které byly pro ně přitažlivé a většina z nich se jich se zájmem účastnila. Do nabízených aktivit nebyly děti nuceny. Při společném ranním kruhu vznikala učitelkám prostor pro rozhovory s dětmi, navozování činností a společného citového prožívání. Všechny vyučující využívaly každou příležitost k podněcování jejich mluvního projevu a procvičování správné výslovnosti jednotlivých hlásek.

Při pohybových aktivitách, kterými zpravidla prolínala aktuální týdenní tematika, bylo účelně využíváno cvičební náčiní. Vhodně volená ranní cvičení odpovídala schopnostem a dovednostem dětí, které cvičily s radostí a zaujetím. Přístup učitelek k dětem byl ve všech případech pozitivní, podporující samostatnost a sebedůvěru. Velmi dobře se dařilo využívat dětských zkušeností a propojovat probíranou tematiku s reálným prostředím, které děti obklopuje. Učitelky hodnotily dětské výkony objektivně ve vztahu k individuálním možnostem a posilovaly tak prožitek úspěchu.

Sledované spontánní a řízené činnosti měly celkově velmi dobrou úroveň.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Úroveň pohybového rozvoje dětí byla obecně velmi dobrá. Významnou pozornost věnují všechny učitelky rozvoji jejich jemné motoriky, vhodnými způsoby uplatňují grafomotorická cvičení přizpůsobená jejich věku. Na vynikající úrovni prezentovaly děti sebeobslužné dovednosti a výraznou samostatnost. Byly přirozeně komunikativní, spokojené a otevřené, převládaly mezi nimi kamarádské vztahy. Úrovni jazykového projevu a řečových dovedností věnují učitelky stálou pozornost. Prohloubená péče je věnována integrovaným dětem s vadami řeči. Mateřská škola je velmi vstřícná k rodičům tím, že zprostředkovala odbornou péči přímo ve vlastních prostorách a učitelky provádějí s dětmi individuální cvičení

řeči. Většina dětí prokazovala velmi dobrou úroveň autonomního chování a přiměřeného sebevědomí. Schopnost spolupracovat a odpovědně plnit zadané úkoly předvedly mimořádně úspěšně starší děti pracující v programu Začít spolu, u kterých již probíhaly myšlenkové operace převážně na úrovni pojmového myšlení. Představivost a fantazie dětí se projevily zejména v tvořivých činnostech konstruktivních, pracovních a výtvarných. Zdařilé dětské práce jsou využívány k výzdobě interiéru. Poznatky vztahující se k životnímu prostředí uplatňují učitelky nenásilně, využívají každodenního pobytu v přírodě k emotivním prožitkům dětí, úzký vztah k přírodě se promítá i v názvu pracovišť – Veverky a Sluníčko.

Sledovaný průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce měly celkově velmi dobrou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

V průběhu inspekce byla provedena tematicky zaměřená inspekce s názvem „Přijímací zkoušky na střední školy“. Její výsledky budou zapracovány do celostátní zprávy, která bude zveřejněna na internetu.

Obě odloučená pracoviště mateřské školy nabízí pro hlubší osobnostní rozvoj dětí řadu nadstandardních aktivit – veselé písání, výtvarný a recitační, kroužek logopedická cvičení, jógu, keramiku (probíhá v ZŠ), plavání, ekologické programy ve spolupráci s Domem dětí a mládeže Vilou Doris Šumperk.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina Základní školy Velké Losiny, okres Šumperk vydaná Obcí Velké Losiny dne 22. října 2001 pod čj. II 15/2 včetně dodatku č. 1
2. Rozhodnutí o zařazení Základní školy Velké Losiny, okres Šumperk do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané dne 18. prosince 2003 pod čj. 23 045/03-21
3. Třídní knihy, třídní výkazy a katalogové listy žáků ve školním roce 2004/2005. Třídní knihy 5. a 9. ročníku za školní rok 2003/2004
4. Rozvrh hodin a školní řád ve školním roce 2004/2005
5. Učební plán Základní školy Velké Losiny ve školním roce 2004/2005
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2003/2004
7. Organizační řád čj. 496/03 s účinností od 1. ledna 2004
8. Vnitřní řád školy ze dne 1. září 2004
9. Provozní řád projednaný pedagogickou radou dne 27. srpna 2002
10. Koncepce rozvoje Základní školy Velké Losiny ze dne 18. června 1998
11. Úprava režimu vyučovacího dne pro ZŠ Velké Losiny ze dne 3. září 2004, čj. 25 4444/04-22
12. Inspekční zpráva čj. 135-068/99-11030 ze dne 2. dubna 1999
13. Seznam zájmových útvarů ze dne 30. září 2004
14. Zápisy z jednání pedagogické rady školního roku 2003/2004 a 2004/2005
15. Zápisy z pracovních porad školního roku 2003/2004 a 2004/2005
16. Plán a zápisy z jednání předmětových komisí humanitních i přírodovědných předmětů za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
17. Tematické plány učiva hodnocených předmětů

18. Písemné práce z českého jazyka IX. A, B za školní rok 2003/2004 a 2004/2005
19. Písemné práce z matematiky v 6. – 9. ročníku za školní rok 2004/2005 a zadání písemných prací z matematiky v 9. ročníku ve školním roce 2003/2004
20. Vzorek žákovských knížek a sešitů z předmětů český jazyk, anglický jazyk a německý jazyk
21. Minimální preventivní program Základní školy Velké Losiny pro školní rok 2004/2005
22. Dokumentace školy k projektu Comenius I – Partnerství škol č. CA1-SD-02-26
23. Laboratorní práce z chemie a fyziky (školní rok 2003/2004 a 2004/2005)
24. Klasifikační řád ZŠ Velké Losiny platný od 1. února 2002
25. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků v ZŠ
26. Žádost o finanční prostředky na zabezpečení vzdělávání individuálně integrovaných dětí a žáků pro rok 2005 ze dne 28. 11. 2004 (čj. 541/04-Šev)
27. Individuální vzdělávací programy žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve školním roce 2004/2005 (namátkově)
28. Výkaz o mateřské škole (Velké Losiny, Lázeňská 237) ŠKOL (MŠMT) V 1 – 01
29. Výkaz o mateřské škole (Velké Losiny, Revoluční 197) ŠKOL (MŠMT) V 1 – 01
30. Udělení výjimky čj. 433/04-Šev ze dne 15. září 2004
31. Výjimka z počtu dětí čj. 7625/04-229 ze dne 22. září 2004
32. Školní vzdělávací program Mateřské školy Veverka Velké Losiny, Lázeňská 237 ze dne 23. února 2004, Projekt „Veverka poskáče celý svět“
33. Školní vzdělávací program Mateřské školy Sluníčko Velké Losiny, Revoluční 197 ze dne 25. srpna 2004
34. Personální dokumentace pedagogických pracovníků v MŠ
35. Přehledy výchovné práce ve školním roce 2004/2005
36. Docházka dětí jednotlivých tříd ve školním roce 2004/2005
37. Evidenční listy dětí jednotlivých tříd ve školním roce 2004/2005
38. Organizace Mateřské školy Sluníčko Velké Losiny, Revoluční 197, součást Základní školy Velké Losiny, Osvobození 350 k 30. září 2004
39. Organizace Mateřské školy Veverka Velké Losiny, Lázeňská 237, součást Základní školy Velké Losiny, Osvobození 350 k 30. září 2004
40. Autoevaluační dotazníky učitelek MŠ ze dne 23. února 2004
41. Evaluační dotazník pro hodnocení podmínek výchovně-vzdělávací práce MŠ ke dni 23. února 2004
42. Tematické plány výchovně-vzdělávací činnosti
43. Denní režim jednotlivých pracovišť a tříd MŠ
44. Vnitřní řády odloučených pracovišť MŠ
45. Rozpis přímé práce učitelek s dětmi
46. Plán pracovních a pedagogických porad
47. Provozní řády jednotlivých odloučených pracovišť
48. Vnější řád MŠ Veverka, Velké Losiny
49. Plány kontrolní a hospitační činnosti odloučených pracovišť pro školní rok 2004/2005
50. Plány zájmových kroužků a Plán akcí v MŠ ve školním roce 2004/2005
51. Plán spolupráce MŠ s rodinou ve školním roce 2004/2005

52. Individuální plány integrovaných dětí v MŠ ve školním roce 2004/2005
53. Hodnotící listy a individuální plány výchovně-vzdělávací práce ve školním roce 2004/2005 vytvořené ve spolupráci s rodiči a individuální plány pro děti s odkladem školní docházky
54. Školní kroniky a fotodokumentace z pořádaných akcí
55. Obecní měsíčník Losinské prameny

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy v ZŠ ve školním roce 2004/2005 jsou z hlediska odborné kvalifikace učitelů i jejich stabilizace hodnoceny vcelku pozitivně. Nekvalifikovanost některých vyučujících zásadním způsobem negativně neovlivnila průběh sledované výuky. Schopnosti a odborné i pedagogické dovednosti jednotlivých vyučujících přispěly k velmi dobré kvalitě vyučování. Vytvořený systém řízení školy vykazuje nedostatky v účinnosti kontroly a využití ustavených metodických orgánů při spolupráci mezi učiteli na různých úrovních.

V organizaci provozu a řízení subjektu se částečně projevila neúčelnost připojení dvou mateřských škol k základní škole jako součástí. Personální podmínky pro předškolní vzdělávání jsou příznivé, odborná kvalifikace učitelek MŠ se pozitivně odráží v jeho kvalitě.

Materiálně-technické podmínky základní školy umožňují plnit realizovaný vzdělávací program v celém rozsahu. Nadstandardní podmínky má škola zejména v počtu odborných učeben a komplexnosti sportovního areálu i prostoru pro pestrou zájmovou činnost. Přes dílčí nedostatky, které byly zjištěny v zabezpečení předmětu praktické činnosti, je přístup vedení školy k dané oblasti koncepční.

Materiálně-technické podmínky v MŠ jsou velmi dobrým předpokladem úspěšné realizace stanovených programových cílů. Zejména moderní didaktické pomůcky podporují osobnostní rozvoj i účinnou integraci dětí s vadami výslovnosti. Nábytkové vybavení je již částečně zastaralé.

Výuka v ZŠ probíhá podle platných učebních dokumentů. Rozšíření učebního plánu realizovaného vzdělávacího programu Základní škola bylo provedeno v souladu s platnými dokumenty MŠMT. Stanovené vzdělávací cíle se dařilo v průběhu výuky zpravidla plnit. K přetěžování žáků nedocházelo, učební metody a formy práce byly většinou voleny adekvátně, odpovídaly charakteru učiva i potřebám integrovaným žákům. Nedostatečná pozornost byla věnována závěrečnému zhodnocení aktivity žáků a systemizaci poznatků.

Ve sledovaných výchovně-vzdělávacích činnostech v MŠ měly děti příležitost pracovat podle svých individuálních možností, dostávaly dostatek příležitostí ke hře, tvořivým činnostem i prožitkovému učení. Volba metod a forem práce odpovídaly stanoveným cílům i charakteru činností. Velmi dobře rozpracované školní vzdělávací programy jsou v souladu s rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání.

Hodnoticí stupnice:

vynikající	velmi dobrý	dobrá (průměrný)	vyhovující	nevyhovující
------------	-------------	------------------	------------	--------------

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Inspekční tým	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Viktor Verner	Viktor Verner v. r.
Člen týmu	Mgr. Jiří Filip	Jiří Filip v. r.
Člen týmu	Mgr. Vojtěch Chromeček	Chromeček v. r.
Členka týmu	Mgr. Zonna Němcová	Z. Němcová v. r.
Členka týmu	Mgr. Naděžda Pytlíčková	N. Pytlíčková v. r.
Členka týmu	Jana Mazáková	Mazáková J. v. r.
Členka týmu	Zdeňka Turková	Turková v. r.
Členka týmu	Hana Vyhnánková	Vyhnánková v. r.

V Šumperku dne 21. ledna 2005

Razítko

Datum a podpis ředitele školy stvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Datum: 3. 2. 2005

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Mgr. Jiří Ševčík, ředitel školy

J. Ševčík v. r.

Dle § 174 odst. 13 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školského zákona) může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím převzetí na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Lautnerova 1, 787 01 Šumperk. Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem ČŠI k jejich obsahu zasílá ČŠI zřizovateli a školské radě, inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Zřizovatel: Obec Velké Losiny Rudé armády 321 788 15 Velké Losiny	2005-02-18	m5-1035/05-005133

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány.